

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 120 Lei
Pe jumătate
de an . . . 60 Lei
Exemplarul . . . 3 Le

INSERTIUNI

și reclame după învoială

ROMÂNUL

REDACTIA

și

ADMINISTRAȚIA

ARAD,

Strada Mețianu No. 1

Tip. „Erdélyi Hirlap.”

Marea adunare din Arad.

Entuziasmul asistenței. Vorbirile Dilor Dr. Victor Hotăran, Alex. Vlad, Iuliu Groșoreanu, Dr. Ștefan C. Pop, Nicolae Adam și C. Teodorescu. Moșunea.

Conform indicațiunilor primite de la centru, organizația partidului național-tărănesc din jud. Arad a trebuit să țină o adunare cu toți delegații comitetelor comunale din județ în ziua de 11. Martie cu scopul de a se lua ultimele hotărâri în ceea ce privește organizarea — până în cele mai mici amănunte a grandioasei manifestări ce o va face partidul național-tărănesc în Capitala Țării. La această mare adunare, care va avea loc în ziua de 18 Martie, țara întreagă este chemată să și spună ultimul cuvânt prin reprezentanții fie cărei comuni. Aradul, care și în vremurile trecute a stat în fruntea mișcărilor naționale, astăzi mai mult ca ori când, trebuie să fie la înălțimea vremurilor, dacă voeste că țara această să nu se surpe. În adevăr, la chemarea marelui luptător d. dr. Ștefan C. Pop președintele organizației, Arădani au răspuns cu multă însuflețire, spunând că vor merge la București, chiar dacă ar fi să meargă pe jos. Rămâi uimit, când vezi atâta spirit de jertfă, adus de cei mai umili și mai săraci dintre țărani noștri — pentru o cauză de care sunt convingși, că numai binele neamului nostru poate să aducă, dacă este bine servită. De zece ani stau neclintii la postul lor, luptând cu totfelul de neleguiri și de neajunsuri incredințați că dreptatea trebuie să iasă la suprafață ori cât ar încerca liberalii să o batjocorească și să o calce în picioare. Adunarea s'a ținut în marea sală a hotelului „Central”, care ori cât de mare ar fi fost, tot neincăpătoare rămânea pentru sulețele care clocoțeau și care așteptau un cuvânt de ușurare din partea vorbitorilor. Se observa o stare de spirit, care cu greu o mai puteai stămpâni — așa de mare era nemulțumirea celor mulți și muncitori — contra celor care ne a guvernau zece ani cu mijloace barbare, ducând țara la sapă de lemn. Numai datorită înțelepciunii conducătorilor noștri, care au știut și știu să se apropie de sufletul plugarului, mai pot să-i ție în frâu, recomandându-le răbdare și cuminenie că numai așa se pot savârși fapte mari.

Vorbirea Dlui Dr. V. Hotăran.

Primul, care vorbește este inimosul și neclintitul luptător pentru binele țărâniei d. avocat Dr. Victor Hotăran, al cărui frate și mamă au fost uciși de bolșevici pentru ideea națională. Dl. Dr. Hotăran porneste de la ideea, că ori ce faptă este urmată de o resplată. Așa, spune Dsa, că răbdarea și îndurarea noastră pentru binele comun, trebuie să învingă toate blestemățile făcute de la război de guvernele liberale și coadele lor de topor, Averescanii. Oratorul ne povestește cum a fost instalat în mod provizorie actualul guvern de Înalta Regență, imediat după moartea lui Ion Brătianu, dar cu toate că Înalta Regență i-a dat titlul de guvern provizoriu, actualul guvern nu voeste să și respecte cuvântul dat Regenței de a se retrage de la cârmă la dată fixată.

Partidul național-tărănesc, văzând cât prețuește cuvântul de onoare la actualii cârmuitori, s'a hotărât să înceapă Campa-

nia de răsturnare prin întruniri publice — ținute în diferite centre mai importante din țară. Ori unde s'au ținut aceste întruniri, însuflețirea zecilor de mii de țărani a fost de nedescris, pretudindeni s'a cerut îndepărtarea de la Cârma țării a Dlui Vintilă Brătianu, care mai poartă și numele de Vintilă — Sărăcilă — fiindcă a sărăcit întreaga țară. Vorbește despre adunarea care se va ține la București — unde va participa întreg neamul românesc și din sânul cărei adunări se va spune strigătul de disperare cu așa tărie că și surzi să lpoată auzi. Termină cu credință, că adunarea la București va avea rezultatul dorit, altfel spune oratorul și răbdarea ș' are margini.

Vorbirea dlui Alex. Vlad.

Al doilea vorbitor este d. Alex. Vlad. Vorbește cu însuflețire întreaga asistență îl aplaudă cu multă caldura — de mai multe ori. Dsa spune, că ordinul de mobilizare în întreaga țară e dat de șefii partidului național-tărănesc, așa că noi trebuie să fim gata în orice clipă, fiindcă ceasul al 11-lea a sunat.

În jurul steagului tricolor, care trebuie să fâlfâie mândru în aier, să stăm zi și noapte, adunați ca la porunca cea din urmă să mergem să ne cucerim libertatea și dreptatea fără de care nu putem trăi.

Arată pe scurt, cu câtă însuflețire s'a făcut unirea la 1918, și câtă speranță își puneau toți românii în această unire, care era prevestitoare de bine și de fericire. Lucrurile s'au întâmplat tocmai pe dos, în loc de unire și mulțumire între toți românii, asistăm la cea mai grozavă învrăjbită și ură între fii aceluiași neam.

Termină — îndemnând pe cei prezenți să aibă curaj și să fie gata și la sacrificii mai mari, dacă comandantii noștri o vor cere.

Vorbirea Dlui Iuliu Groșoreanu.

În al treilea rând, ia cuvântul curajosul luptător din trecut și din prezent, Dl Iuliu Groșoreanu, fost deputat și senator. Dsa își începe vorbirea, arătând celor prezenți, că ar fi de prisos să mai arate toate nelegiuirile și furturile, care se fac în avecea țării și pe spinarea tuturor, fiindcă aceste lucruri au ajuns să fie cunoscute și de copiii din fașe. Roagă multimea să fie tot așa de însuflețită ca și în trecut, capabili de jertfe, dacă voesc să înlătore răul care apasă pe spinarea țării. Pirul este prea înadâncinat în ogorul țării, ca să-l poți scoate numai cu plugul, ci trebuie să recurgem și la sapă sau casina. În mișcarea noastră de răsturnare nu mai este timp de pierdut, ori ce întârziere face ca sărăcia să se incuibe și mai adânc în casele noastre, spune oratorul. Singuri trebuie să ne scuturăm jugul, dacă vrem ca copiii noștri, să nu ne blesteme pentru mizeria în care au să trăiască. Termină spunând: Armata adevărată să fiți, dacă doriți binele vostru și al copiilor voștri, la sunetul goarnei, să fim gata la ori ce jertfă, dacă vomni ca urmașii noștri să ne cinstească numele.

Marele expozeu al Dlui Dr. Ștefan C. Pop.

Al patrulea vorbitor este figura cea mai reprezentativă, este icoana care a scivil de înlămn pentru mulți luptători din trecut și care scivește și astăzi de imbold lăuntric și sufletește pentru tineretul, care se ridică. Dsa începe vorbirea prin a ne arăta cât de greu este a organiza masa cea mare țărănească, care la noi reprezintă 85 proc., pentru motivul că țărani nu pot veni așa de ușor în contact unii cu alții, fiind răspândiți în diferite sate și având fiecare trebuințele sale pe care cu greu le poate părăsi, în comparație cu muncitorii industriali, care vin în contact mai des prin felul ocupației lor. Așa se explică greutatea pe care o întâmpină partidul național-tărănesc în organizarea țărâniei, cu care se ocupă d'aproape și cu tot dragul. Dacă țărâniea ar fi fost organizată după modelul muncitorilor, de mult, guvernele care de zece ani au nenorocit țara, s'ar fi spulberat. Totuși, zice Dsa, victoria va fi a noastră și mai repede de cât ne așteptăm, fiindcă ori ce lucru făcut cu încredință și rezultate bune. Arată cum liberalii prin felul lor de a gospodări țara, nu numai că au sărăcit toate categoriile sociale, ba încă au bagat vrajba și ura între fii aceluiași neam. Uitați-vă la satele noastre și veți vedea că țărani stau la cuțite, din cauza alegerilor comunale, din cauza protecției unora și a-suprirea altora, priviți la intelectuali noștri, care nu stăm de vorba unul cu altul, această din cauza alegerilor de anul trecut, pe care liberalii din cauza lipsei lor de popularitate a trebuit să le facă recurgând la furturi de urne prin magistrați și jandarmi, nici măcar armată n'a scutit-o de murdăria alegerilor, ba ce este și mai grav, advocații noștri și tot felul de intelectuali au fost batjocoriți, închiși ca niște ordinari hoți de cai, în urma unor astfel de fapte, mai pot intelectuali noștri să mai stea alături de asemenea canalii? Nu și iar nu.

Putem noi oare, să facem unire și pace, cu unii care ne consideră vânduți streinilor, ne spun comuniști și zilnic ne trântesc la Budapesta, unii, care ne consideră ca pe o colonie trimetându-ne să alegem de deputați pe toți neisprăviți și pe toți valeții de casă al răposatului Constantinescu Porcu, cu unii, care ne sdrobesc oamenii în bătaie, spunându-le în batjocoră: „Cine dracu te-a făcut țărănist”.

Guvernul actual, deși provizoriu, nu vrea să plece de la Cârma țării pentru motivul că țara, zice ei, se simțe bine și lucrurile merg așa precum dorește toată suflarea românească! O mai mare batjocoră la adresa țării nici că se poate. Nu vor ei să plece, dar o să-i forțăm noi, pentru a scăpa țara de primejdia, care îi stă în față. În scopul acesta a început luptă de răsturnare în centrele mai importante din țară. S'a început cu Iașul — țara voevozilor — s'a continuat cu Craiova patria banilor și a lui Tudor Vladimirescu, s'a mers în țintul cel mai sărac, dar cel mai românesc Făgărașul, de aici s'a trecut la Ploiești, centrul cel mai industrial, unde unii și mii de muncitori muncesc din greu la sonde, speculați

în modul cel mai ordinar, ni-am urmat programul, mergând la Cernăuți — patria lui Ștefan cel Mare — trecând apoi la Galați — centrul comercial al țării — ca pe ziua de 18 Martie să ținem în țara și cea mai mare care va trebui să aibă efectul dorit prin măreția ei. În toate adunările țării, glasurile a zeci de mii de oameni veniți din toate ascunzătorii țării, au cerut Regentei prin moțiunile votate, înălțarea actualului guvern și înlocuirea lui cu un guvern lui Maniu, Ion Mihalache, dacă vom că țara să fie sculată de primejdie. Acest guvern de păpuși, după ce ni-a furat programul nostru în întregime, înlocuind ca maimuțele, fac și ei ce fac alții, astăzi unde ținem noi întruniri, țiu și ei, aducând oameni la întrunirile lor cu forța și pe socoteala statului, — au cheltuit până acum din averea țării 11 milioane — cu aceste mascare, așa a declarat Manolescu-Strunga vicepreședintele camerei.

Îți stă mintea în loc, când vezi atâtea nerușinare din partea acestor liberali. După ce te insultă, după ce te injură mai rău ca la usa cortului, după ce îți jură și îmbrucătura din gură, mai au curajul să vie și să îți propună, să faci guvern cu ei. Bine înțeles, în alegeri să pui liste comune. Nu vom primi nici odată să facem înțelegere cu călăii poporului, noi vrem să venim la putere singuri sprijiniți de țărâni, fiindcă vrem să lucrăm pentru binele țărânimeii, fiindcă vrem să tragem la răspundere pe toți ticăloși, începând de la cel mai mic și până la cel mai mare. Nu este o rușine pentru noi în fața streinătății, când doi primii ministri — Averescu, Brătianu — să acuză în fața parlamentului, că banul statului nu a fost destul de bine gospodărit, nu este cea mai mare pacoste pe capul țării acest guvern, care din cauza intrigilor și a guvernării proaste, este pe cale de pierdere procesul cu magnații și baronii unguri, care ne cer să le dăm pământurile expropriate înapoi sau să le plătim în valuta aur.

Nui nu vrem numai căderea guvernului, noi vrem schimbarea sistemului de conducere, pentru a putea înălțura stricăciunea și corupția vatăă, până în măduva oaselor acestei țări.

Streinii nu ne mai iați în serios și se îndoiesc de vitalitatea noastră, văzând cele ce se petrec în măntrul țării. Ce idee bună pot să-și facă streini, când văd că Maniu e batjocorit, Vaida-Voevodul dat afară din parlamentul țării, Cicio-Pop insultat de toate lichelele făcute deputați de jandarmi?

Termină, îndeminând mulțimea la luptă ce se dă de toată suflarea românească, pentru a pune nerușinarea liberală la locul ei, scăpând țara de prăpastie.

**Discursul D-lui N. Adam
f. deputat.**

Frați Tărani!

Simt o mare bucurie văzându-Vă în număr așa de frumos adunați la această convăntuire. De și noi ne-am fost gândit că nu vom primi autorizație pentru ținerea adunării și nu am putut să invităm lumea la timp, cum trebuia, totuși văd, că D-Voastră sunteți aici mai mulți cu mult de cum eu îmi puteam închipui. Aceasta mă face să afirm că — contra celor susținute de dușmanii noștri — poporul nostru de la sate nu mai poate răbda obrăznicia guvernului liberal de a se cățăra de putere cu mâni și picioare, ci și cere, ori mai bine zis îi pretinde să plece; căci îndelunga răbdare a poporului a ajuns la margini.

Știm greutatea și năcazurile cu care aveți zilnic de a lupta și tocmai de aceea mă bucură faptul când văd că vă interesați de mișcările politice, și prin această dați o dovadă grăitoare că țaranul român are educația politică necesară unui cetățean pentru exercitarea drepturilor sale, drepturi cari mult timp a trebuit până le-am putut câștiga și cari azi ne sunt contestate de unii

indivizi, pe motiv că nu ne știm folosi de ele.

Dar o dovadă mai grăitoare, nici că se poate de cinșite țaranului decât faptul că de zece ani suntem — fără să ne revădă — în guvern de uzură și în a noastră țară, ce se vede că boala este pe tot, oameni a căror putere nu a fost alta decât înșungă noastră răbdare.

Dar cred, că de acum s'a terminat cu răbdarea. Căci oameneii acestia lipsiți de Dumnezeu și lege în nesăvioasa lor poartă de mâncă totuși fac să crească sărăcia pe toate plămâni bogatei noastre țărișoare. Astăzi începem să ne umplem de groază.

Acești ticăloși au făcut ca produsele noastre agricole să scadă din zi în zi, piețele și târgurile de vite au ajuns adevărate hale de vechituri cu marfă multă, chiar și cu cumpărători dar cine naiba să cumpere că banii au pierit cum pier oile, când dă că baza în ele. Putem zice că liberalii după ce ne-au sărăcit pe noi țărâni, a sărăcit și pe industriști și acum chiar și comerțul se dă peste cap din lipsa de bani; iar ca o lovitură de grație acum și băncile cari erau un mic sprijin pentru noi la vremuri de sălă — încep să felimenteze iar capitalul liberal le pescuiește ca pe niște naufragiați.

Ei, dar nu mai merge. De acum nu mai putem răbda. Partidul nostru național-țărănesc a dat semnalul de luptă. Liberalii s-au spăiat și ei și — răfinați din fire — au început să se milogească la șefii noștri să facă o înțelegere. Astăzi însă că și văd pericla. Partidul nostru n-a refuzat cu indignare, pentru că nu înțelegem să stăm la târguț cu aceia cari de zece ani își bat joc de biata țară. A mai fost un caz în 1919, când la conferința de pace decedatul I. I. C. Brătianu prin încăpăținarea proastă a adus țara într-o mare incurcătură. Atunci el s'a retras la Florica (moșia lui). Și partidul nostru prin dl. Vaida a trebuit să lupte din greu și sub mare răspundere pentru ca să câștige ceia-ce pierduse un încăpăținat. Partidul nostru își luase greaua sarcină, și a și dus-o la bun sfârșit. Urmasii știm ce a fost. Dar de astădată nu va mai fi așa. Situația e poate și mai grea ca atunci, dar noi ne luăm toată răspunderea. Intre noi și liberali nu mai există „pardon”. Să plece: și mai bazați pe forțele vie ale națiunii noastre sănătoase vom purcede la refacerea vieții noastre economice, și prosperarea țării va veni ca un lucru de la sine înțeles prin încurajarea muncii și respectul legilor.

După ce partidul nostru în campania pornită pentru înălțurarea guvernului a finit întruniri în toate provinciile țării urmează că Duminică în 18 Martie să ție o mare adunare a țării la București. Să mergem și noi fraților! cât mai mulți căci este în interesul neamului și a țării ca lupta pornită de partidul nostru Național-Țărănesc să fie încoronată de succes. (Asistența aplaudă îndelungat pe popularul orator)

Incheierea vorbirilor s'a făcut de Dl. prof. C. Teodorescu, secretarul general al partidului, care printr-o cuvântare simțită și din tot sufletul, aduce mulțumiri întregii preșe din Tara Românească, care luptă din toate puterile și neinteresat alături de partidul național-țărănesc, pentru dărâmarca oligarhiei din țară, care trăește ca parasiti pe spina acelor care prin munca lor fac cinste țării și în năuntru și în afară. Nu există presă, în afară de cea liberală, care să nu stea în ajutorul parlamentarilor național-țărăniști, aducându-ne la cunoștință toate potlogăriile liberale, pe care național-țărăniștii le atacă cu toată vigoarea de la tribuna parlamentului.

Incheie citind moțiunea următoare:

**Cetățenii din județul și orașul Arad,
adunați în congresul anual, convocat
de partidul național-țărănesc, ascultând
expunerile cu privire la situația
politică, economică și socială a țării,
Constată, că starea morală și**

**materială în care se află țara, numai
poate continua fără a primejdiei înle
supraviețuirii ale statului, cer
tății țării: înălțurarea guvernului
și promovarea d-lui Vintilă Brătianu
soluționarea imediată a parlamentului
și aducerea la cărma țării a unui
guvern național-țărănesc prezidat de
d-lui Maniu, care să facă alegeri
libere, dând țării baza legală de con
ducere a lucrilor țării și ale nați
unei.**

Intrunirea s'a terminat, făcându-se listă
acelora care doresc să meargă la adunare
de la București, ce se va ține în ziua de
18 Martie. Adunarea-congres la care au par
ticipat peste 200 de săteni și intelectuali
delegat peste 200 de luptători voinici pen
tru marșul congres din 18 Martie a. e.

Sălciianu.

Monumentul amintește.

Martirilor din Șimand.

In apusul României
Unde curge un canal
Printre grânele câmpiei,
Vezi un monument pe mal...

Aici fiul României,
După lucrul său cinștit
Ascultând povestea apei
Stă la umbră liniștit;

Dar cetind pe această piatră
Face o închinare
Și oftând El se departă
Cuprins de întristare.

Se închină, se departă
Și depune jurământ:
Pe Popescu și Leucuța,
Să-i răzbune pe pământ.

— Monumentul amintește:
Cum ca Hristos au pățimit,
Popi cari simțeau românește
Și cari limba și-au iubit.

Ei, vrând nevrând... s'au și supus!
Prin crudă mișelie
Și chear Hristos a fost răpus
Ș'a fost bătut în cuie.

Și era'n puterea nopții,
Când de cruzii lor dușmani
Fură duși pe calea morții...
Ca Hristos din Getsimani.

Părinții îi petrecură
Cu lacrimi și suspine
Pân'ce'n noapte dispărură,
In neagra nătunecime...

Incă de atunci părinții
Și drăguții lor copii,
De atunci îi mai vărzură!
Inșă nu printre cei vii...

De-o biserică aproape
Se află căsuța lor;
Locuința cea eternă
Locuită prea cu zor.

Unde astăzi — — foști păstori —
Spre-amintire patriei,
Dorm sub acelaș strat de flori...
In noaptea veșniciei.

AUG. HOTĂRAN.

CINEMEMATOGRAFUL ELISABETA.

Până la 18 Martie

Cadetul Marinari

Reprezentările încep la orele 5, 7 și 9

„Splendid” atelier pentru fabricarea corsetelor și alte specialități
Arad, Consistoriului 17.

Gătește

la comanda medicilor corsete, brău pentru ciorapi, corsete de gumă, material de prima calitate cu prefuri foarte etne. Primim orice lucrări de aceste soiuri și reparațiuni. Cer tot sprijinul: soția lui Iosif Miklóș.

Teroarea.

Suntem în plină teroare. În altă parte ziarului nostru scrim despre prea frumoasa și bine reușita adunare-congres a partidului național-țărănesc, ținut acum Duminică în 11 Martie a. c. în Sala Mare dela Hotelul «Central». Cu această ocaziune s'a ținut că acest guvern terorist, al cărui exponent în Arad este prefectul Georgescu, a cărui dosar a fost ridicat dela judecătorul de instrucție și dus la București, căci «oamenii ței mari» pot face toate potlogăria, și la noi în Arad, s'au folosit de aceleași mijloace a reținerii, terorizării și minciunii de a face pe sățeni ca să nu se prezinte la marea adunare de acum Duminică. Că aceasta numai în mică parte le-a putut succede, este meritul bravilor noștri sățeni, cari s'au strecurat peste barierele dlui Georgescu și Vulpe.

Din câteva cazuri numai: Barierele orașului erau împănate de jandarmi, cari nu îngăduiau trecerea în oraș a celorla despărtați presupuneau, că merg la adunare. Așul în decursul zilei avea înfățișarea unui oraș asediat, plin de patrule de jandarmi. Pe sate cu forța căutau a reține lumea. Așa la Nădlac au oprit pornirea alor autobuse. De altfel în Nădlac aderenții partidului național-țărănesc sunt citați la jandarmie și maltratați. La fel și în alte comune.

Au inundat satele cu scrisori apocrifă, plămuite, provăzute cu iscălitura Dlui prof. C. Teodorescu, prin care se «anunța», că adunarea va avea loc la 12 Martie a. c., adică cu o zi mai târziu de termenul adevărat, căutând în forma aceasta a induce în eroare sătenii noștri, bravii soldați ai partidului național-țărănesc.

Am putea continua cu enumerarea acestor cazuri, cari nu duc la nici un rezultat efectiv, îndărjesc numai și mai mult lumea, și fac ca să clocotească și mai adânc vulcanul pe care este așezat acest guvern urât din suflet, și reprezentantul său din Arad: I. Georgescu.

LOC DESCHIS.

Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacția nu ia răspunderea.

Un delegat abuziv.

Vasile Zimbran din Pâncota, delegatul comunei pentru expropriere și impropriere face mari nedreptăți, deoarece încasează pentru loc de casă câte 100 lei dela fiecare îndreptățit, invalizi, văduve de războiu etc. încasând în forma aceasta mii de lei. Bani i-a mâncat, iar oamenii n'au nici bani, nici loc de casă.

Acelaș Vasile Zimbran incasa pentru jugher arător 500 lei, făcând ca mulți dintre îndreptățiți, între cari fosti voluntari în Rusia, Italia etc., cari au contribuit atât de mult la crearea României-Mari, au fost lăsați din tablou de numitul cu voia, așa că acestia au rămas fără pământ cu buzele umflate. Mare păcat, că acestor luptători nu li se dă pământul ce li se cuvine.

Invalid de războiu:

SEMLECAN ION,

frizer, Pâncota No. 363a.

„CARLES” mare magazin și fabrică de rufe pentru bărbați Arad, Strada Mețianu 4. Iost locul Vândor mare magazin de ciorapi mărunchisuri și tricotaj fabrică din material de prima calitate toate soiurile de rufe bărești care se găsec cu prețuri eține faceți comandă de probă și o să vă convingeți despre eținătate.

Scandalul preotesc din Radna.

Primin din Radna următoarea scrisoare prea interesantă:

De câteva zile orașelul nostru de pe Mureș își are senzația sa specială. Este vorba de 3 preoți — numele nu împoartă — cari primindu-și leala în acea zi, în loc să ducă banișorii acasă la copii și la nevastă, cum au făcut ceilalți frați întru Christos al lor, s'au pus la o mare benchetuială ziua la amezi în birtul din Radna.

Faptul acesta în sine poate nici nu ar fi așa mare păcat, dar unde iasă din comun cheștinea este, că infierbântați de prea mult alcool și-au continuat petrecerea în camera alor 2 femei ușoare, angajatele birtului, în văzul și spre știrea comunelor Radna-Lipova și jur.

Un poznăș a pus pe un urliciu (care vinde ziare) să strige sub fereastră popilor cheflii întâmplarea petrecerii lor, parcă și apărut în ziare. De aici se vede, că cât a fost de mare desmățul sfintilor părinți și indignarea lumii, cari dela preoți altceva așteaptă, încât au ajuns de râsul și băjocura urlicilor de pe uliți.

Când și cum s'a terminat marea beție și defranare — nu știm — cea ce știm însă este, că numiții preoți fiind denunțați P. S. Sale Episcopul Diecezan până acum nu sa făcut nimic pentru ca acești nevrednici preoți să-și primească pedeapsa cuvenită, ce nu poate fi alta decât pierderea dărului preotesc.

Credincioșii în urma acestui fapt sunt foarte mălmiți, căci suirea pe Scaunul Episcopial a Prea Sfinției Sale Dr. Grigorie Comșa suflarea creștinească drept credincioasă a considerat-o ca o stăvilă a desmățului acelei părți a preoției, care s'a uitat cu desăvârșire de haina ce o imbracă, și cari fapte sunt motivele reale pentru cari așa de mulți credincioși de ai noștri trec la baptilști. Rugăm cu supunere fiască pe P. S. S. și pe această cale, ca și în cazul de mai sus, și în cazul celorlați preoți cari sunt a se judeca, căci auzim că mulți sunt sub judecată pentru viața lor de defrau și afaceri, în interesul sf. noastre Biserici, să aplice cele mai drastice măsuri de refacere sufletească bisericască.

Dar lucrul are și o latură politică, căci popi fără politică nu există. Anume cei 3 părinți, căutând să-și spele vina lor s'au dus la prefectul cu dosarul: I. Georgescu, și au părăt pe d. pretor Dr. Cornea, că numitul a pus urliciu să strige sub fereastră popilor cu petrecania. D. prefect a și trimis în anchetă pe d. sub-prefect Dr. A. Lazar. Ce ispravă a făcut, nu știm, dar cunoscând cum merg lucrurile: vom putea vedea pedepsit un om nevinovat pentru 3 păcătoși.

Primăria Municipiului Arad.

Nr. 5309—1928.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că pentru darea în inteprindere a lucrărilor noi de pavaj cu piatră brută ce se vor executa pe străzile: Muciu Scevola, Dragoș Vodă și Serban Vodă, în ziua de 30 Maiu 1928, ora 10 a. m. se va ținea licitație publică cu oerte închise și sigiliate în biuroul Serviciului economic (Primăria, etaj Camera Nr. 104.) în conformitate cu Art. 72, și următorii din Legea asupra contabilității publice.

Caetul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic în orele de serviciu.

Arad, la 8 Martie 1928

Serviciul economic.

Un alt proces electoral.

Luni la 12 Martie a. c. s'a judecat în fața completului Dlor judecători M. Antonini—S. Moldovan dela secția I. a Tribunalului Arad denunțul alor peste 20 de alegători din Chișineu-Criș și jur făcut contra notarului I. Petrescu din Socodor.

Fotoliul ministerului public era ocupat de d. procuror Săvoiu, acuză a fost susținută de d-nii avocați: Dr. V. Hotăran și Dr. E. Veliciu, iar apărarea de d. avocat Dr. R. Coțioiu.

Aczuzatul notar Petrescu a negat cele imputate.

Din fasiunile martorilor I. Berar și I. Dănel din Socodor, doi fruntași, a căror onorabilitate și cinste desăvârșită a fost recunoscută de acuzatul insusi, s'a putut reconstrui următoarea stare de fapt:

În ziua de 10 Iulie 1927, alegerea pentru Senat, alegătorii comunei Socodor, cari erau considerați ca votanți pentru partidul liberal, au primit dela acuzatul-notar o hărtie cu sigilul numelui său, în posesiunea căreia apoi la bariera comunei Chișineu, sediul de votare, erau îngăduiți a intra în urma acestui consemn stabilit între formele administrative, în cazul dat notarul-acuzat din Socodor și jandarmieria, în comuna Chișineu intrare exclusivă celor cu consemnul de a fi liberali.

Membrii partidului național-țărănesc în forma aceasta au fost puși în imposibilitate de a intra în sediul circumscripției. Totuși martorii și alții au solțitat notarului-acuzat aceasta hărtie, de a putea intra în Chișineu și a satisface datorințelor lor cetățenești, acuzatul-notar la a denega acest «favor», așa că fiind reținuți, nici nu au putut exercita dreptul lor de vot, în lipsa consemnului fiind oprți de jandarmi de a intra în Chișineu-Criș.

Tribunalul a mai ordonat audierea martorilor ceruți de acuză și apărare și a deflipt termen nou de desbatere pe ziua de 18 Iunie a. c.

Cu această ocaziune ne permitem a întreba pe Cucernicul părinte: Dr. G. Ciuhandu, că află de compatibil cu situația sa și concepția morală în care îi complace de a'l ști lumea, de a (deține un mandat de senator câștigat cu asemenea tertipuri dovedite deja și cari vor mai eși la iveală?

Tării mele.

Te-ador, o, țara mea!
Te-ador și-n clipe când te vâd vitreagă.
Te-ador cu tinerescul foc,
Căci fața ta, brăzdat adânc, mi-e atât de dragă.
Pentru tine brațul meu, din noapte până în noapte
Străjueste somnul tău în adieri de șoapte,
O, țara mea!

De spini ar trebui să îndur în drumul vieții mele
Și lanțuri de robie d'ar fi să-mi fie plata, —
Ție-ți închin viața
O, țara mea,
Zile rele d'ar fi s'ajungi, crunte zile, grele...
O, țara mea,
Între eroii tăi mă voi găsi și eu.
Și ca un leu —
— Cu salvele uralelor pe buze —
Strivi-voi pieptul de dușman
Și miile de abuze.

Și, — pentru tine d'ar fi să mor, pe câmpul
O, țara mea,
Sufletu-mi te-ar adora și de sus, — din
lumea veșniciei!

PEGHEPE.

operă în intersul lor propriu dacă camerele lor le desintectează contra vermilor prin aranjarea mobilelor de fer și aramă,

Proprietarii de băi, hoteluri și sanator

decu oferim mobilele noastre fabricate din cea mai bună calitate cu prețuri modeste, la cerere trimitem tarit: **Frații Fleischer fabrică de mobile de fer Arad, Strada, Russu Șirianu No. 15.**

Putregaiul.

Scârba, îngrijorarea și chiar satisfacția tuturor față de ceea ce se petrece, de un timp încoace, în țara Românească și îndeosebi în capitala țării, este pe deplin justificată.

Atunci când sute de mii de cetățeni chinși sunt nevoiți să ia drumul cerșetoriei pentru a aduna mila trecătorilor spre a-și susține familiile infometate, atunci când sutele de mii de muncitori harnici încep cerând muncă ca prin vigoarea brațelor lor să-și asigure existența amenințată, atunci când populație întregi își mușcă în pământ și cere dreptate, chiar atunci când țara geme sub birurile insuportabile a clasei de sus, ciocimea, veneticii grecotei și armeni, aceia cari formează înalta societate a capitalei își desvelesc toate murdăriile în cari se lăbărțează de un deceniu. Belșugul, rodul atâtor jafuri neomenoase, suprașaturăția, i-a împins spre cele mai scabroase și respingătoare vicii. Tălăharii, crime se săvârșesc în înalta societate, poate numai pentru ca să se astâmpere nervii biciuți de stupefianți. Tălăhariile, crimele, bestialitățile, incestuozițiile, pederastia, cocainomania, se petrece la lumina zilei, sub ochii organelor statului. Eri o cucoană din înalta societate, rudă apropiată a unui înalt demnitar al statului își ucide amantul în văzul poliției; un ticălos, care deține acele compromițătoare a vizei cucoane și înalt demnitar, devine, grație acestei împrejurări, și el tot atât de înalt demnitar. Un alt divorț de soție pentru a se căsători cu fiica acesteia. Cocainomania și mortinomania, aceste vicii, punți ce duc la cele mai scârnave păcate ale pederastriei, lesbianismului și incestuoziției, au fost apanajul înaltei societăți. Azi, un întreținut, membru al înaltei societăți, figură marcantă a lumii alese, prietenul și ruda înalților demnitari ai statului, își ucide, în modul cel mai respingător, amanta, după ce petrece cu ea ceasuri întregi în patul voluptății. Înalta societate! Ce odios, ce degustător și cu câtă scârba s'a îmbrăcat deodată această noțiune.

Fenomenul este însă foarte îngrijorător, căci tocmai această înaltă societate, vicioasă și criminală cum e, formează elica ce are în mână conducerea țării. Crimele săvârșite până aci, scandalul stupefiantelor, toate au fost tănuite, toate au fost stupefiate, pentru ca să acopere înaltele personaje. Dar iată că tocmai unul din această înaltă societate, smintilă, descreerată și criminală, vine și cu o lovitură de ciocan adăogă încă o zală lanțului de tălhării și crime și sparge, în același timp, lacătul care încuia depozitul tuturor tălhăriiilor și fărâdeleșilor săvârșite de boerimea ciocoiască, scoțându-lă la lumina zilei.

Se apropie, pe semne, ceasul răfuelii. Acum se vor stabili strânselile legături dintre criminalii de saloane și tălhării cari cu mână liberală jefuiesc statul de miliarde, fără a fi turburați, justificați fiind doar prin lițuicele compromițătoare ce le dețin. Se va dovedi poate acum pentru ce mii de Români au fost aruncați, după ce au fost jefuiți de ultimul ban, fără ca vinovații să-și fi luat pedeapsa, în pustiiile Americii de Sud, se va dovedi pentru ce Constantineștii, Ioneștii etc. pot să păgubească statul de miliarde fără să fie aruncați în ocean.

Vom avea, după atâtea suferinți și înguncheri, satisfacția binemerită.

Și aceștia, Dumnezeule, pretind să refacă o țară sărăcită, sleită, batjocorită tot de ei, aceștia vor să ne aducă legalitatea, ei, cari se ascund dinaintea legilor retransându-se după paravanul tălhăriiilor, acărui compliciti sunt, tolerându-le. Aceștia vor să regenereze viața morală politică ai societății, răpuri hidoase ale incestuoziției, stupeficiații cocainei, criminalii galant, mânjii de sângele atâtor victime răpuse. Ei!

Cât gunoi și ce putoare! Cât putregai importat de lumii nostri strămoși! A.

Informațiuni.

— ORGANIZAȚIILE JUDEȚENE NAȚIONAL-ȚĂRANISTE din Țară acum Duminecă au ținut la fel întruniri-congrese pe județ cu aceeași ordine de zi și aceeași mare ție, ca cea din Arad, despre care vorbim pe larg în altă parte a ziarului nostru.

— IN 15 MARTIE a. e. expiră cele 30 zile pe durata cărora a fost exclus din adunarea deputaților d. Dr. Alex. Vaida-Voevod. Cu întoarcerea D-Sale în Cameră se vor întoarce și parlamentarii național-țărăniști din Ardeal, în frunte cu d. Iuliu Maniu.

— D. EMANUIL UNGUREANU octogenarul nostru fruntaș din Timișoara a fost ales membru în Consiliul de administrație a băncii «Albina» din Sibiu.

— LA GENEVA la Societatea Națiunilor s'a judecat procesul optanților unguri față de Statul Român. Înalta adunare acum a adus altă hotărâre decât cea din Sept. 1927, care era mai favorabilă punctului de vedere românesc. Întoarcerea acesteia bruscă dela Geneva, unde ne a părăsît și Franța și Anglia, se explică prin lipsa de coeziune a poliției noastre externe și stărilor dezordonate din Țară.

— DIN ȘIMANDUL de SUS ni se scrie, că subnotarul de acolo Carol Szász, cu toate că e ungur, este un funcționar circștit, ofițer de rezervă în Armata Română, dar nefiind liberal și denunțat de liberalul Dăul Ioan, a fost suspendat de timp de 2 ani. Ancheta nu a putut nimic dovedi în sarcina sa, totuși suspendarea se menține.

— D. TITULESCU, ministrul nostru de externe în urma celor întâmplate la Geneva și-a anunțat reîntoarcerea în țară pe ziua de 19 Martie a. e. pe când se crede, că guvernul va fi căzut deja, respective după care dată nu mai poate avea viață lungă.

— D. PAMFIL ȘEICARU ziarist, care în foaia sa «Curentul» a zbiciuit cu asprime «societatea bună» a Bucureștilor, din care face parte și ucigașul-tălhar, peștele Gaetan, a fost acum câteva zile victima unei agresiuni a tovarășului lui Gaetan: Ioan Ghica, un descreerat pederast atacând pe d. P. Seicaru în redacția foii sale. Toată simpatia românească se îndreaptă către bravorul ziarist, «lumei bune» lui Gaetan și Ghica îi rămâne doar scârba.

— INVITARE. Publicul românesc este rugat să binevoiască a lua parte la conferințele ce se vor ține în fiecare Vineri din postul mare la orele 5 d. m. în clădirea Seminarului teologic. Comit. soc. ort. nat. a fem. române.

— POLICLINICA PARTICULARĂ, condusă de medici specialiști, Bul. Regele Ferdinand 65. (Boros Băni-țer.) peste drum de Stația Electrică Arad-Podgoria. Consult: 8-3 a. m. 5-8 p. m. Pentru boli interne, piept, femei, boli venerice (lumești, sânge), copii, boli de dinți. Orice fel de analize medicale (sânge, urină, scuipat). Tratamente moderne electrice. Examen radiografic (oglinză).

Rugăm din nou insistenț pe abonați și prietini nostri, să trimeată abonamentul restant pe 1927 precum și cel de pe 1928. cel puțin pe 1/2 an înainte, să achite ori ce datorii restantă față de toaia noastră

APOLLO

Dela 18 Martie

Ramper Omul animal

Rep. incepe la orele 5, 7 și 9

Citiți și răspândiți,
ziarul „Românul”

Mobile cu plata'n rate, pelângă prețul plățirei în numerar se găsesc în Magazinul GARAI, Piața Avram I. 1.

Cenz. Prefectura Județului Arad

G. 1150—1928

Publicațiune de licitație.

In baza execuției de escontentare efectuată în ziua de 11 Decembrie 1927 pe bază deciziei Judecătoriei de Mixte Arad cu Nr. 21617—1927 obiectele suprașchestrute 1 procesul verbal de execuție sub G. 1450-1928, 1 cal negru, 11 găini, 1 bicicletă și alt obiecte prețuite în suma de Lei 4000 ca prinse în favorul Dr. Victor Hotăran advocat din Arad pentru suma de Lei 5000 capital, interese de 10 proc. dela 28 Iunie 1927, precum și spesele stabilite până în prezent se vor vinde la licitație publică în Arad, Calea Aurel Vlaicu No. 175 în ziua de 19 Martie 1928, la ora 10 d. m. (conf. art. de lege IX. §-ului 107 și 108 din anul 188 al legii exec.

Arad, la 21 Februarie 1928.

LAZARESCU, șef-portăre

Redactor responsabil Dr. Bărbusiu.

URANIA

Dela 17 Martie

Patt și Patachon

Rep. incepe la orele 5, 7 și 9

Direcțiunea Școlii de Stat pentru Ucenicii Industriali din Arad.

Nr. 56 | 1928.

Convocare:

In virtutea ord. Nr. 113058 / 1927 al Ministr. Dir. Gen. a Inv. Profesional și decretului lege Nr. 3138/1919

CONVOCĂM.

pe ziua de 18 Martie a. e. ora 10 a. m. în sală mare a Primăriei municipiului Arad în

Adunare Generală

patronii ucenicilor industriali din Arad, pentru alegerea alor 4 patru membri în comitetul școlar, un membru în comisia de censozi.

In caz de neîntreprindere a membrilor în număr reglementar, adunarea generală se va ține în Dumineca următoare (25 Martie) fără considerare la numărul membrilor prezenți.

Arad, la 11 Martie 1928

DIRECTOR.

Nr. 25—1928. exec.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul delegat executor judecătoresc regesc, prin acesta public că în urma deciziei Judecătoriei Rurale Nădlac Nr. 1150—1927 și G: 1629—1927 în favoarea lui Niesz Eugen, reprezentat prin Dr. Al. Fânțănar pentru încasarea creanței de 1000 Lei capital, accesorii se defige termen de licitație pe ziua de 24 Martie 1928, ora 9 p. m. în comuna Nădlac sub No. 1550, unde se vor vinde la licitație publică: 1 bu proiect de 1 an, 10 mm. grâu.

Toată acesta mobilă sa prețuit în sumă de 16.000 lei.

Nădlac, la 5 Martie 1928.

Delegat Executor: D. FEIER m. p. Pentru conformitate Impieगत: Indiscifrabil.
Dela Judecătoria Rurală Nădlac Jud. Arad

Nr. 29—1928. exec.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul delegat executor judecătoresc regesc, prin acesta public că în urma deciziei Judecătoriei Rurale Nădlac Nr. 76—1927 și No. G: 416—1928 în favoarea lui Bernard Sternheim, reprezentat prin Dr. Gavril Buck pentru duma de 1995 lei capital și accesorii, se defige termen de licitație pe ziua de 20 Martie 1928 ora 9 p. m. în comuna Nădlac sub No. 1611 unde se vor vinde la licitație publică următoarele: 1 buc. perini cu puf de găscă, 1 buc. duma cu puf de găscă, 1 mașină de cusut «Singer»

Toată acesta avere mobilă sa prețuit în suma de 3600 lei.

Nădlac, la 7 Martie 1928.

Delegat Executor: D. FEIER m. p. Pentru conformitate Impieगत: Indiscifrabil.

Tipografia Aradi Hirlap nyomdauzeme.